

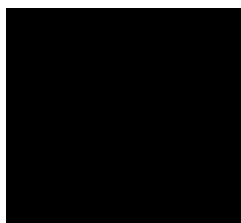
**Onderzoek naar de aanwezigheid van de Huismus
In een te slopen bedrijfshal aan de Hornweg 3 te Hem**

Opdrachtgever:

Adres:

Contactpersoon:

Uitgevoerd door:

Adres:

Contactpersoon:

Projectnummer: 18-211
Datum: 8 mei 2018

Inhoudsopgave

Inhoudsopgave	2
1 Inleiding	3
1.1 Aanleiding Huismus onderzoek	3
1.2 Onderzoeksvragen	3
2 Wettelijk kader	4
2.1 Wet Natuurbescherming	4
2.1.1 Bescherming van soorten	4
3 Werkwijze	5
3.1 Werkstappen	5
3.2 Toelichting onderzoek	5
3.2.1 Algemeen	5
3.2.2 Huismus onderzoek	5
3.2.3 Volledigheid onderzoek	6
4 Omschrijving projectlocatie	7
4.1 Algemeen	7
4.2 Omschrijving	7
5 Onderzoeksresultaten	8
5.1 Huismus onderzoek	8
5.1.1 Aan- of afwezigheid	8
5.1.2 Functionaliteit voor de Huismus van het projectgebied	8
5.1.3 Samenvatting onderzoeksresultaten	8
6 Effectbeoordeling en toetsing	9
6.1 Vaststellen functionaliteit	9
6.2 Resume	9
7 Conclusie	10

1 Inleiding

In opdracht van [REDACTED] heeft Vonk Groenservice een onderzoek uitgevoerd naar de aanwezigheid van de Huismus in een te slopen bedrijfshal aan de Hornweg 3 te Hem.

1.1 Aanleiding Huismus onderzoek

De aanleiding voor het uitvoeren van het Huismus onderzoek is een quickscan waaruit blijkt dat in de te slopen bedrijfshal mogelijk verblijfsplaatsen (nesten) van de Huismus aanwezig zijn. Door de sloop van de bedrijfshal kunnen schadelijke effecten op de Huismus ontstaan. Hierdoor kan de Wet natuurbescherming worden overtreden. Hierdoor is aanvullend onderzoek noodzakelijk.

Het Huismus onderzoek omvat de volgende onderdelen.

- Onderzoek naar de aanwezigheid van vaste rust- en verblijfsplaatsen, voortplantingsplaatsen en functioneel leefgebied van de Huismus conform de methodiek omschreven in het Kennisdocument Huismus, versie 1.0, uitgegeven op 1 juli 2017 door BIJ12 (uitvoeringsorganisatie voor samenwerkende provincies).

1.2 Onderzoeksvragen

Voor het onderzoek worden 4 onderzoeksvragen beantwoord:

1. Is de Huismus aanwezig in het projectgebied?
2. Welke functie(s) heeft het gebied voor de Huismus?
3. Blijft de functionaliteit van de voortplantingsplaatsen, vaste rust- of verblijfsplaatsen en functioneel leefgebied behouden?
4. Is een ontheffing Wet Natuurbescherming nodig om de werkzaamheden uit te kunnen voeren?

2 Wettelijk kader

2.1 Wet Natuurbescherming

Per 1 januari 2017 is de Wet natuurbescherming (Wnb) van kracht. Deze nieuwe wet is een vervanging en samenbundeling van drie voorgaande wetten; de Natuurbeschermingswet 1998, de Boswet en de Flora- en Faunawet. Tevens heeft er een decentralisatie van het bevoegd gezag plaatsgevonden; per 1 januari 2017 zijn de provincies verantwoordelijk voor de vergunningen en ontheffingen. De Wnb is op te delen in grofweg drie delen: bescherming van gebieden, soorten en houtopstanden. Voor deze rapportage is enkel de bescherming van soorten van toepassing.

2.1.1 Bescherming van soorten

De Wnb onderscheidt drie verschillende beschermingsregimes, met elk hun eigen verbodsbepalingen (zie tabel 1). De eerste twee categorieën zijn gebaseerd op de door de Europese Unie opgestelde Vogelrichtlijn (uit 1979) en de Habitatrichtlijn (uit 1992). Het derde beschermingsregime, “andere soorten”, betreft soorten die niet op Europees niveau beschermd zijn, maar wel op landelijk niveau (ook wel “nationaal beschermde soorten” genoemd). Hiernaast geldt dat voor alle soorten de algemene zorgplicht van kracht is. Deze zorgplicht houdt in dat men bij werkzaamheden met mogelijk negatief effect op planten en dieren, maatregelen dient te nemen (binnen wat redelijkerwijs verwacht van men kan worden) om onnodige schade aan planten of dieren te voorkomen.

Beschermingsregime soorten Vogelrichtlijn § 3.1 Wnb	Beschermingsregime soorten Habitatrichtlijn § 3.2 Wnb	Beschermingsregime Nationaal beschermde soorten (andere soorten) § 3.3 Wnb
Art 3.1 lid 1 Het is verboden in het wild levende vogels opzettelijk te doden of te vangen.	Art 3.5 lid 1 Het is verboden soorten in hun natuurlijke verspreidingsgebied opzettelijk te doden of te vangen	Art 3.10 lid 1a Het is verboden soorten opzettelijk te doden of te vangen.
Art 3.1 lid 2 Het is verboden opzettelijk nesten, rustplaatsen en eieren van vogels te vernielen of te beschadigen, of nesten van vogels weg te nemen.	Art 3.5 lid 4 Het is verboden de voortplantingsplaatsen of rustplaatsen van dieren te beschadigen of te vernielen.	Art 3.10 lid 1b Het is verboden de vaste voortplantingsplaatsen of rustplaatsen van dieren opzettelijk te beschadigen of te vernielen.
Art 3.1 lid 3 Het is verboden eieren te rapen en deze onder zich te hebben.	Art 3.5 lid 3 Het is verboden eieren van dieren in de natuur opzettelijk te vernielen of te rapen.	Niet van toepassing
Art 3.1 lid 4 en lid 5 Het is verboden vogels opzettelijk te storen, tenzij de storing niet van wezenlijke invloed is op de staat van instandhouding van de desbetreffende vogelsoort.	Art 3.5 lid 2 Het is verboden dieren opzettelijk te verstoren.	Niet van toepassing
Niet van toepassing	Art 3.5 lid 5 Het is verboden plantensoorten in hun natuurlijke verspreidingsgebied opzettelijk te plukken en te verzamelen, af te snijden, te ontwortelen of te vernielen.	Art 3.10 lid 1c Het is verboden plantensoorten in hun natuurlijke verspreidingsgebied opzettelijk te plukken en te verzamelen, af te snijden, te ontwortelen of te vernielen.

Tabel 1: Soortenbescherming en verbodsbepalingen volgens de Wet Natuurbeheer

3 Werkwijze

3.1 Werkstappen

De onderzoeksvragen voor het Huismus onderzoek worden beantwoord op basis van 4 werkstappen:

1. Veldonderzoek(en) naar de aan- of afwezigheid van de Huismus.
2. Bepalen en onderbouwen van het wettelijk belang van de activiteiten.
3. Bepalen van het schadelijk effect op de functionaliteit van de voortplantingsplaats of vaste rust- of verblijfsplaats.
4. Bepalen van het schadelijk effect op de gunstige staat van instandhouding.

Deze aanpak is gebaseerd op het Kennisdocument Huismus.

3.2 Toelichting onderzoek

3.2.1 Algemeen

De veldonderzoeken zijn uitgevoerd door [REDACTED] van Vonkgroenservice.

Voor het onderzoek is gebruik gemaakt van een verrekijker en een spiegelreflexcamera met telelens. Op verschillende plekken rondom en in de te slopen bedrijfshal is ca. 15 tot 30 min. gespot om eventuele Huismussen en/of hun gedrag te observeren. Verder zijn er tijdens het onderzoek meerdere rondes over het gehele erf van de Hornweg 3 gelopen of de aan- of afwezigheid van de Huismus, niet alleen in de bedrijfshal, maar ook elders op het erf, vast te kunnen stellen. Tijdens de bezoeken waren de weersomstandigheden ideaal voor het inventariseren van de Huismus (zie tabel 2).

Veldbezoek	Datum	Moment	Temp.	Bewolking	Neerslag	Windkracht
1	12-04-2018	Ochtend	10°C	Half bewolkt	0 mm	2 Bft
2	30-04-2018	Ochtend	9°C	Bewolkt	0 mm	2 Bft

Tabel 2: Onderzoeksmomenten en weersomstandigheden

Zoals gezegd is niet alleen de bedrijfshal onderzocht op de aanwezigheid van de Huismus. Het gehele erf is globaal meegenomen in het onderzoek. Dit globale onderzoek was gericht op het verkrijgen van een beeld van de aanwezigheid van de Huismus en de ligging van eventuele rust- en verblijfsplaatsen van de Huismus.

3.2.2 Huismus onderzoek

De Huismus wordt in de Wet Natuurbescherming beschermd als een soort met een vaste rust- en verblijfsplaats welke jaarrond beschermd zijn, evenals het functioneel leefgebied dat essentieel is voor het functioneren van de nesten. Tijdens het onderzoek zijn de volgende functies voor de Huismus onderzocht:

- Voortplantingsplaatsen.
- Vaste rust- en verblijfsplaatsen.
- Functioneel leefgebied.

Afwezigheid van broedende Huismussen is aangetoond, als er tijdens 2 gerichte veldbezoeken in de periode van 1 april tot en met 15 mei of tijdens 4 gerichte veldbezoeken in de periode van 10 maart tot en met 20 juni geen aanwezigheid van de Huismus kan worden aangetoond. De inventarisatie moet tijdens goede weersomstandigheden plaatsvinden, op geluidsluwe momenten, circa 2 uur na zonsopkomst en met een tussenperiode van minimaal 10 dagen. Eén en ander volgens de procedure omschreven in het Kennisdocument Huismus.

3.2.3 Volledigheid onderzoek

Het uitgevoerde onderzoek is in de ideale periode uitgevoerd en onder de juiste weersomstandigheden. De inventarisatie blijft echter een steekproef. Het is dan ook mogelijk dat soorten en functies niet waargenomen zijn, terwijl dat ze op een ander tijdstip wel aanwezig zijn. Dit is echter acceptabel, de Wet Natuurbescherming vraagt een initiatiefnemer om alles te doen wat redelijkerwijs van hem verwacht kan worden. Met de gekozen methode en inspanning is hieraan voldoende invulling gegeven. Wat betreft dit onderzoek heeft de initiatiefnemer dan ook gedaan wat redelijkerwijs van hem verwacht kan worden.

4 Omschrijving projectlocatie

4.1 Algemeen

De projectlocatie betreft een erf met verschillende bouwwerken, te weten:

- Een woonhuis met tuin;
- Paardenstal;
- Enkele schuren;
- De te slopen bedrijfshal.

De projectlocatie is gelegen in akkerland aan de Hornweg 3 te Hem.

4.2 Omschrijving

De woning is traditioneel gebouwd met een gemetselde spouwmuur en een zadeldak met dakpannen. Rondom de woning is een gazon aanwezig met een terras. Achter in de tuin is een kippenren gerealiseerd. In de tuin en kippenren zijn bomen en heesters geplant.

De paardenstal, schuren en te slopen bedrijfshal zijn deels opgetrokken uit metselwerk en verder bekleed met houten platen of rabat. De daken zijn ongeïsoleerd en voorzien van golfplaten.

De te slopen bedrijfshal heeft veel openingen welke als invliegopening kunnen dienen.

Het erf is verder deels verhard en deels is ruig gras aanwezig. Rondom het erf is een bomensingel aanwezig met een gelaagde begroeiing van heesters en bomen van diverse leeftijden.

Aan enkele zijden van het erf is open water aanwezig in de vorm van sloten.

Afb 1: Projectlocatie (rood vierkant)

Afb 2: Projectlocatie met te slopen bedrijfshal

5 Onderzoeksresultaten

5.1 Huismus onderzoek

5.1.1 Aan- of afwezigheid

Gedurende de veldonderzoeken zijn in of op de bedrijfshal géén waarnemingen van de Huismus verricht. De aanwezige nesten in de bedrijfshal (6 stuks in totaal) worden niet bezocht door de Huismus of andere vogels. De hoeveelheid spinrag en nieuw gevormde spinnenwebben bij enkele nesten bevestigen dat de nesten al een lange tijd niet bezocht zijn. (namelijk een spin zal geen kans krijgen een web te spinnen).

Afb 3: Vers spinnenweb bij een nest

Afb 4: Nest omhuld met spinrag

Op het woonhuis en in een vlinderstruik bij het woonhuis is 2x een Huismus gesignaleerd. Het is niet uitgesloten dat op het erf verblijfsplaatsen van de Huismus aanwezig zijn.

5.1.2 Functionaliteit voor de Huismus van het projectgebied

De Huismus is in de te slopen bedrijfshal niet waargenomen. Ook zijn geen bezette nesten gevonden. Op het erf is wel functioneel leefgebied aanwezig voor de Huismus. Er bevindt zich op het erf (en dan met name rondom en achter de woning) Huismussen-habitat in de vorm van (groen blijvende) heesters, zanderige plekken en plassen op het terrein. Ook de kippenren is een voordeel voor de Huismus en dan met name het kippenvoer dat gestrooid wordt. Mogelijk dat in de woning zelf (onder de pannen) enkele Huismussen broeden. Dit is echter niet verder onderzocht.

5.1.3 Samenvatting onderzoeksresultaten

- In de te slopen bedrijfshal zijn geen voortplantingsplaatsen, vaste rust- en verblijfsplaatsen en functioneel leefgebied van de Huismus aangetroffen.
- Op het erf is functioneel leefgebied voor de Huismus aanwezig. De te slopen bedrijfshal is hier geen onderdeel van.
- De aangetroffen nesten zijn al lange tijd ongebruikt. Vermoedelijk werden deze nesten gebruikt door vogels toen de bedrijfshal nog als stal gebruikt werd.

6 Effectbeoordeling en toetsing

6.1 Vaststellen functionaliteit

Zijn er in of op de bedrijfsruimte voortplantings- of vaste rust – of verblijfplaatsen van de Huismussen aanwezig?

In of op de bedrijfsruimte zijn geen voortplantingsplaatsen en vaste rust- en verblijfplaatsen voor de Huismus aanwezig. De woning biedt mogelijkheden om te nestelen voor de Huismus en de Huismus is daar ook 2x gesignaleerd. De sloop van de bedrijfshal zal geen invloed hebben op een eventuele populatie Huismussen. Alle elementen die de Huismus nodig heeft om zich staande te kunnen houden (het functioneel leefgebied) blijven zowel tijdens als na de werkzaamheden aanwezig en beschikbaar op het terrein.

Zijn er in of op de bedrijfsruimte delen met andere ecologische functies (bijv. foerageergebieden), die essentieel zijn voor de functionaliteit van voortplantings- of vaste rust- of verblijfplaatsen van de Huismussen?

Nee. Essentiële functionele leefomgeving is afwezig in of op de bedrijfsruimte. Essentieel functionele leefomgeving is aanwezig rondom en achter de woning. Op geen moment zijn er huismussen waargenomen in of op de bedrijfsruimte.

Schadelijke effecten op verblijfplaatsen als gevolg van de planontwikkeling treden daarom niet op. Beschutting en veiligheid is essentieel voor functioneel leefgebied van de Huismus. Bij vaste voedselbronnen, drink- en badplaatsen houden zij zich op in dikke, dichte vegetatie van ongeveer 2,5 meter hoog. Aangezien de huismus regelmatig op de grond foerageert is deze dichte begroeiing laag bij de grond van groot belang om weg te kunnen vluchten bij gevaar. Ook voor jonge mussen is dit type groen van groot belang; wanneer zij nog niet goed kunnen vliegen kunnen zij naar beneden vallen, lage dichte begroeiing tot aan de grond biedt in dat geval veiligheid en de mogelijkheid om weer naar boven te klimmen.

6.2 Resume

De te slopen bedrijfshal is niet geschikt als functioneel leefgebied voor de Huismus.

Verlies van vaste voortplantings- rust- of verblijfplaatsen treedt niet op door directe of indirecte effecten.

De Wet natuurbescherming wordt niet overtreden. Het aanvragen van een ontheffing Wet natuurbescherming is niet nodig.

7 Conclusie

- In of op de bedrijfshal zijn geen voortplantingsplaatsen en vaste rust- en verblijfplaatsen van huismus aangetroffen. Evenmin is essentieel functioneel leefgebied aangetroffen.
- Op het erf van Hornweg 3 is voor de Huismus geschikt habitat en mogelijkheden om te nestelen aanwezig. Deze functies voor de Huismus liggen buiten de invloedssfeer van de werkzaamheden. Schadelijke effecten treden niet op.
- De Wet natuurbescherming wordt niet overtreden. Het aanvragen van een ontheffing of vergunning Wet natuurbescherming is niet nodig. De werkzaamheden kunnen worden uitgevoerd.